

МЕТОДОЛОГИЯ

За граждански организации за провеждане на комуникационни и застъпнически кампании за промотиране на ценностите, целите и мерките, предвидени от Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие

МЕТОДОЛОГИЯ

За граждански организации за провеждане на комуникационни и застъпнически кампании за промотиране на ценностите, целите и мерките, предвидени от Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие

Мненията, изразени в тази разработка, са отговорност на нейните автори и не отразяват непременно официалната политика на Съвета на Европа.

Възпроизвеждането на части (максимум до 500 думи) е разрешено, освен ако не е с комерсиални цели, и с условия смисълът на текста да се запази, откъсът да не се ползва извън контекст, да не предоставя непълна информация и не подвежда по друг начин читателя по отношение на естеството, обхвата и съдържанието на текста. Оригиналният текст винаги трябва да бъде посочен по следния начин "© Council of Europe, year of the publication" ("© Съвет на Европа, година на публикацията").

Всички други искания за възпроизвеждане/превод на текста следва да се отправят към Директорат по комуникации на Съвета на Европа (F-67075 Strasbourg Cedex или е-мейл: publishing@coe.int).

Всяка друга кореспонденция, свързана с този Документ, следва да бъде адресиран до Отдел "Равенство между половете" на Съвета на Европа, F-67075 Страсбург Cedex, E-mail: VAW.gender.cooperation@coe.int.

Снимки: Shutterstock

Тази публикация не е редактирана от редакционното звено на DPDP за коригиране на печатни и граматически грешки.

© Съвет на Европа, септември 2022 г.
Отпечатано от Съвета на Европа

Съдържание

ЦЕЛ И ОБХВАТ НА МЕТОДОЛОГИЯТА	5
ДЕФИНИРАНЕ НА ПРОБЛЕМИТЕ, КОИТО ЩЕ БЪДАТ АДРЕСИРАНИ	7
КЛЮЧОВ НАБОР ОТ ПОСЛАНИЯ	9
ЦЕЛЕВИ ГРУПИ И СЪЮЗНИЦИ	13
Целеви групи	13
Потенциални съюзници	14
НАЧИНИ НА КОМУНИКАЦИЯ	16
Насочване към лица, вземащи решения	16
Таргетиране на широката общественост	17
ИНСТРУМЕНТИ, КОИТО ДА ПОДКРЕПЯТ ПРИЛАГАНЕТО НА КАМПАНИИТЕ	19
Предложени инструменти	19
КАНАЛИ НА КОМУНИКАЦИЯ	25
Лица, вземащи решения	25
Достигане до широката общественост	26
ПРИЛОЖЕНИЯ	28

Цели и обхват на методологията

Настоящата методология е разработена от мрежата WAVE (Women Against Violence Europe) с подкрепата на Съвета на Европа и UN Women през 2020 г. с цел интегриране на хуманистичен, полово-сензитивен и фокусиран върху жертвите подход и предлагане на инструменти за промотиране на ценностите, целите и мерките, предвидени от Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени (Истанбулската конвенция). Тя може да се разглежда като стратегия за комуникации и застъпничество, която да се прилага от граждански организации (НПО), особено в страни, в които е имало политическа съпротива срещу правата на жените и по-конкретно, срещу Истанбулската конвенция. Основната цел на тези комуникационни и застъпнически кампании е да популяризират ценностите, целите и ползите от Истанбулската конвенция чрез създаване на позитивни наративи и оборване на митове и дезинформация по отношение на конвенцията. Очаква се популяризирането на Истанбулската конвенция на прост и ясен език да повиши осведомеността на целевите групи относно правата на жените и в крайна сметка относно това как насилието срещу жени може да бъде предотвратено и преодоляно. В тази връзка, настоящата методология предоставя ключови послания и инструменти за местните НПО за ефективно прилагане на тези комуникационни и застъпнически кампании и ги подкрепя при използването на тези инструменти. Предложените инструменти за комуникация и застъпничество могат да бъдат адаптирани от местните неправителствени организации, провеждащи кампаниите, в зависимост от ситуацията и статуса на Истанбулската конвенция в тяхната страна.

Методологията беше пилотирана през 2021 г. от избрани граждански организации с експертиза и опит в борбата с насилието над жени и домашното насилие в три държави: Чехия, Латвия и Полша. В зависимост от страната пилотираните комуникационни и застъпнически кампании бяха насочени или към проправяне на пътя към ратифицирането на Истанбулската конвенция, или към по-доброто прилагане. Извлечените поуки и препоръките бяха взети предвид при финализирането на методологичния пакет за използване от гражданските организации във всички държави членки на Съвета на Европа.

Дефиниране на проблемите, които ще бъдат адресирани

Във връзка с множението на митове и погрешни разбирания за Истанбулската конвенция и дори заплахи за нейното оттегляне съществува нарастваща необходимост да се повиши осъзнаването и разбирането сред ключовите фигури, ангажирани с вземането на решения, както и сред широката общественост относно реалното съдържание. Преди всичко трябва да се хвърли светлина върху различните проявления на различните форми на насилие, обхванати от конвенцията, техните последици и нуждата да се предотврати и да се противодейства на това насилие, както и върху целите и ползите от конвенцията.

Първоначално пет държави бяха избрани като пилотни за разработване на кампании за комуникация и застъпничество: Хърватия, Чехия, Латвия, Полша и Турция¹, тъй като в тях имаше значителна политическа реакция срещу Истанбулската конвенция. Политическият пейзаж в тези пет целеви държави обаче предлага възможности, които могат да проправят пътя към ратификация или правилно прилагане на конвенцията. За тази цел беше разработена методология, заедно с инструментариум, предназначени да подкрепят такива инициативи в гореспоменатите страни и в следствие в цяла Европа.

Според концептуалния документ на WAVE², разработен с цел да подкрепи настоящата методология, бяха набелязани следните четири

¹ Считано от 01.07.2021 Турция се оттегли от Истанбулската конвенция, така че повече не е страна по тази конвенция.

² Концептуалният документ е създаден от WAVE за отдел "Равенство между половете" на Съвета на Европа, за да предостави преглед на визията за повишаване на осведомеността за популяризиране на ценностите, целите и разпоредбите на Истанбулската конвенция и разсейване на митове и дезинформация за нея. Документът събира информация от членовете на WAVE за актуалната ситуация по отношение на ратификацията и прилагането на Истанбулската конвенция в редица страни, последвана от обяснение на настоящите предизвикателства, както и възможности за повишаване на осведомеността относно конвенцията.

основни проблеми и фалшиви наративи, които кампаниите целят да опровергават:

- ▶ Понятието **„социален пол“** се приема като проблематично във всички таргетирани страни. Тъй като думата няма директен превод в повечето езици, „джендър“ се ползва от дясно-ориентирани политици, консервативни и религиозни групи като еквивалент на думата „пол“.
- ▶ Аргументът за **„самодостатъчно“** законодателство се извежда често в публичния дискурс, в съчетание с полово-неутрален дискурс, според които чрез наказанията за престъпления, включващи насилие, на общо основание държавните законодателства предоставят достатъчно закрила на жените, и на мъжете, които са жертви на насилие.
- ▶ Много държави, които са ратифицирали Истанбулската конвенция, изразяват притеснения, че конвенцията тенденциозно налага **ЛГБТК-ценности**, включително законно признаване на еднополови двойки.
- ▶ Вярването, че чрез ратифициране на конвенцията, ще се позволи наплива на емигранти, които да изискват убежище

Според информацията, получена от членовете на WAVE, основните действащи лица, разпространяващи тези фалшиви наративи и предизвикващи този вид реакция в целевите страни, са предимно десни политически групи, представени в националните парламенти или правителства, но също така и редица консервативни религиозни групи от различни деноминации.

Тези две групи бяха идентифицирани във всички интервюирани страни, но и от минали действия като писмото, изпратено до генералния секретар на Съвета на Европа, подписано от 333 неправителствени организации (предимно представляващи религиозни групи) в девет държави-членки на Съвета на Европа и с искане за преразглеждане на Истанбулската конвенция, която да замени думата "равенство между половете" с "равенство между жените и мъжете".

---

3. https://www.arci.it/app/uploads/2018/05/letter_to_secretary_general_of_coe_thorbjorn_jagland.pdf

Ключов набор от послания

Разработени са набор от послания, които целят да оборят митовете и погрешната информация относно Истанбулската конвенция чрез открояване на ползите от конвенцията.

Тези послания са формулирани по достъпен и разбираем начин, задавайки основната рамка за комуникационните и застъпнически кампании и свързаните с тях инструменти.

НПО-тата могат да ползват и да адаптират тези послания така, както е подходящо спрямо техния национален контекст, например:

- ▶ Като фокус на конкретна местна кампания
- ▶ В публични дискусии
- ▶ В медийни статии в кампании в социалните мрежи, включително чрез профилни снимки, корици
- ▶ В разкази, истории
- ▶ По време на презентации, брифинги или други работни срещи, обучения, национални конференции, посветени на насилието над жени (например в началото на слайдовете или като упражнение тип „ледоразбивач“ с цел привличане на вниманието на аудиторията)
- ▶ В подкастни епизоди или във встъпленията на подкасти
- ▶ На билбордове или постери, по спирки на градския транспорт и други места, където могат да привлекат вниманието на минувачите.

Тези ключови послания са разработени така, че да ангажират целевите групи (отговорни за вземането на решения публични личности, широката общественост) по отношение на основни проблеми, свързани с Истанбулската конвенция, и да привличат обществена подкрепа. Изборът кои послания да се ползват и към кого да се насочен е на конкретната НПО.

Препоръчително е организацията да съгласува посланията, които иска да ползва, с комуникационен експерт в своята страна, за да се гарантира колкото се може по-прецизно таргетиране.

Погрешно вярване: *Истанбулската конвенция включва понятието „социален пол“ („джендър“) като опит да се предефинират половите роли.*

Съответстващ член от конвенцията: *Чл. 12 -15 превенцията на насилието над жени цели промяна на това как хората възприемат жените и мъжете в обществото и как ненасилствената комуникация се насърчава.*

Послания:

- ▶ Насилието над жени и домашното насилие са едни от най-честите форми на насилие, като 1 от 3 жени по света преживява някоя от тях през живота си . Истанбулската конвенция цели да предотврати да противодейства на тези форми на насилие и да предложи адекватна подкрепа и защита за жените жертви на насилие.
- ▶ Истанбулската конвенция се фокусира върху жените, тъй като обхваща видовете насилие, от които само те страдат или преживяват по-често от мъжете, като изнасилване или домашно насилие. Истанбулската конвенция обаче насърчава държавите да прилагат нейните разпоредби по отношение на всички жертви на домашно насилие, включително мъже и момчета.
- ▶ Истанбулската конвенция подчертава колко е важно да се говори за насилието над жени и домашното насилие в училищата, така че момчетата и момичетата да научат, че имат равни права и възможности и че насилието никога не е решение на проблемите в отношенията
- ▶ Истанбулската конвенция споменава "полово специфичното" естество на насилието срещу жени или насилието, основано на пола, тъй като разглежда форми на насилие, които засягат предимно или само жени.
- ▶ Тъй като насилието над жени и домашното насилие се случват по-често в общества, където жените имат по-малко права или където са пренебрегвани, Истанбулската конвенция подчертава колко значимо е да се адресира проблема насилие над жени, за да се гарантира равенството между половете.

Погрешно вярване: *Националното законодателство е достатъчно, така че Истанбулската конвенция не е необходима.*

Съответстващ член от конвенцията: *По-специфично, но не само чл. 7: цялостни политики, които да адресират всички форми на насилие над жени; чл. 18-26: жертвите трябва да бъдат подкрепяни посредством общи услуги и специализирани услуги; чл. 33-40: криминализиране на всички форми на ННЖ и ДН.*

4. UN Women, [Facts and figures: Ending violence against women](#) (2020)

Послания:

- ▶ Повечето страни не са развили политики, с които да адресират всички форми на насилие срещу жени, като изнасилване, съпружеско изнасилване, сексуален тормоз, преследване, принудителен аборт, принудителна стерилизация или принудителен брак. Истанбулската конвенция гарантира, че държавите ще предприемат подходящи мерки за предотвратяване на всички форми на насилие, защита на всички жертви и наказване на извършителите.
- ▶ В повечето страни избухването на пандемията от COVID-19 разкри недостатъчни национални законодателства и подкрепа за защита на жертвите на насилие над жени и домашно насилие. Истанбулската конвенция гарантира, че жертвите ще могат да получат незабавна защита по всяко време.
- ▶ Там, където Истанбулската конвенция е ратифицирана, превенцията и противодействието на домашното насилие не зависи от добрата воля на конкретни управляващи, а е задължение по смисъла на международното законодателство.

***Погрешно вярване:** Истанбулската конвенция промотира ЛГБТ+ ценности и идентичности и накърнява традиционното семейство.*

***Съответстващ член от конвенцията:** Чл. 1 до 4: цели на Истанбулската конвенция и как никоя жертва не може да бъде дискриминирана.*

Послания:

- ▶ Истанбулската конвенция цели да гарантира, че всички жертви на насилие над жени и на домашно насилие са защитени, независимо кого обичат.
- ▶ Истанбулската конвенция и други конвенции за човешките права (напр., Европейската конвенция за човешките права) постановяват, че никой не трябва да преживява дискриминация или насилие заради своята сексуална ориентация. Принципът на недискриминация също така се появява в националните законодателства на повечето страни.
- ▶ Истанбулската конвенция не дава дефиниции какво е бракът или какво е семейството или какви трябва да бъдат. Тя защитава жертвите, когато има насилие в какъвто и да тип семейна среда.
- ▶ Насилието разрушава семействата, не Истанбулската конвенция.
- ▶ Много държави, които не признават еднополовите бракове, вече са ратифицирали Истанбулската конвенция, защото тя се фокусира върху защитата за жертвите на насилие над жени и домашно насилие, а не върху сексуалната ориентация на хората.

---

5. https://www.echr.coe.int/documents/convention_eng.pdf

Погрешно вярване: *Истанбулската конвенция ще доведе до наплив на мигранти, които търсят убежище.*

Съответстващ член от конвенцията: *Чл. 59 и 60: търсене на убежище във връзка с насилие, основано на пола.*

Послания:

- ▶ Истанбулската конвенция цели да гарантира, че всички жени, включително мигранти, бежанци и търсещи убежище, са защитени от всяка форма на насилие. Правото да се води живот свободен от насилие се отнася до всички жени, независимо от техния статус на бежанци или мигранти.
- ▶ Според Истанбулската конвенция правото на една жена, която преживява насилие, да остане в страната, в която понастоящем се намира, не следва да зависи от това дали е омъжена или в партньорство с партньор, който е насилник.
- ▶ Истанбулската конвенция не постановява никакви нови правила, свързани с жени бежанки. Женевската конвенция, която вече е в сила от години, постановява, че насилието над жени може да се приеме за форма на „преследване“, което е основание да се търси бежански статус.

---

6. <https://www.unhcr.org/3b66c2aa10>

Целеви групи и съюзници

Идентифицираните ключови целеви групи на комуникационните и застъпнически кампании са хората, които вземат решения и определят политики, включително значими политически фигури, както и широката общественост, включително жертви и потенциални жертви на насилие над жени. Всяка организация, която се ангажира да развие подобна кампания, има за своя задача да идентифицира съответните ключови фигури, които да се опита да достигне, както и ресурсите, които може да ползва и съюзници, които може да въвлече, за да си осигури по-голяма подкрепа.

Целеви групи

Хора, вземащи ключови решения, са всички значими фигури, които имат властта да повлияват решенията, свързани с ратификацията/подоброто приложение на Истанбулската конвенция и които може да бъдат мобилизирани да я подкрепят. Тяхното таргетиране цели да създаде лидери на промяната, които от своя страна могат да повлияят значима част от населението.

Това включва две категории:

- ▶ Тези, които вече подкрепят Истанбулската конвенция
- ▶ Тези, които не са ясно за или против нея, или които не са изяснили напълно и за себе си своята позиция спрямо конвенцията. Тази група изглежда, че има ограничено познаване и разбиране относно значимостта и влиянието на един такъв потенциален правен инструмент, защитаващ човешките права, и относно важността на промотирането на човешките права на жените и на предлагането на адекватна подкрепа на жертвите. Тези фигури, вземащи решения, могат да действат както на национално, така и на местно равнище – каквито са например ключови лидери в общността.

Широка общественост е понятие, което се отнася до населението на страната, което няма знания или има ограничени такива относно обхвата и приложението на Истанбулската конвенция. Големи аудитории могат да бъдат мобилизирани да подкрепят конвенцията чрез ясна и достъпна за тях информация за нейните ползи в живота на жените и на обществото като цяло. Това стана ясно например в страни като Турция и Полша, където обществото показва значима подкрепа за конвенцията, след като съответните правителства изразиха намерения да се оттеглят от нея.⁷

Неправителствените организации могат да решат да се свържат с юристи, социални работници и полицейски служители като специфични групи, които работят с жените, жертви на насилие. Те могат да станат част от фокус групи, тренинги, дейности за повишаване на капацитета, например (виж за допълнителна информация курса HELP).

Потенциални съюзници

Когато се таргетира споменатите групи е важно да се помисли кои биха могли да бъдат потенциалните съюзници, които могат да помогнат да се промотира Истанбулската конвенция сред групи от хора, които иначе би било трудно да се достигнат както от политически фигури, така и от женски организации.

Такива възможни съюзници могат да са:

- ▶ **Други НПО**, които са се посветили на същата или подобни каузи, които работят директно на терен. За да се постигне максимален ефект, неправителствените организации трябва да работят съвместно, следвайки обща стратегически подход;
- ▶ **Правни експерти или други професионалисти**, например полицейски служители, социални работници, здравни работници или медиатори и др., които работят в сферата на насилието над жени и домашното насилие, и които вече са обучени и прилагат принципите, на които се основава Истанбулската конвенция.
- ▶ **Неочаквани съюзници могат да са:**
  - Религиозни лидери. Добър пример за това е сътрудничеството, установено между женска организация и религиозните лидери на петте основни деноминации в Кипър през 2017 г., която

доведе до официална позиция на тези лидери, в която заклеят всички форми на насилие над жени и домашно насилие.⁸

- ▶ **Мъже и жени**, които са популярни и служат като ролеви модели в общността и които биха посветили време на повишаването на осведомеността за насилието над жени и домашното насилие.
- ▶ **Посланици на осведомеността** като млади хора в местните общности. Младежи, които са обучени от НПО за правата на жените и които са подкрепяни от експертите, могат да се превърнат в мощни съюзници, които да разпространяват сред своите връстници послания по социалните мрежи и по други канали.
  - Местни артисти, които могат да помогнат с дизайна на инфографики и да предложат творческа перспектива за промотирането на основните послания на кампанията, така че те да са достъпни за широката публика.

Неправителствените организации, които организират комуникационни и застъпнически кампании, най-добре могат да идентифицират най-подходящите лица, вземащи решения, както и потенциални неочаквани съюзници в процеса на разпространение на ключовите послания в защита на конвенцията.

---

7. **WAVE also supported this campaign on social media:** <https://www.facebook.com/womenagainstviolenceeurope/posts/3266781466723872>
<https://www.facebook.com/womenagainstviolenceeurope/posts/3295829953819023>
<https://www.facebook.com/womenagainstviolenceeurope/posts/3275391485862870>
8. <https://cruxnow.com/global-church/2017/03/cyprus-religious-leaders-uniteviolence-women/>

Начини на комуникации

Неправителствените организации трябва да се фокусират върху таргетирането на идентифицираните фигури, вземащи решения, както и широката публика. За тази цел предлагаме следните начини на комуникация, като всяка организация може да прецени кой метод е по-подходящ за нейните цели и кой би бил най-ефективен.

Насочване към лица, вземащи решения

- ▶ **(Онлайн) фокус групи**, организирани от неправителствени организации за првата на жените, които провеждат кампании, с цел прецизиране и повишаване на разбирането на хората относно Истанбулската конвенция – тези групи могат да помогнат да се идентифицират начините, по които тя може да бъде положително промотирана. Участниците във фокус групите, които могат да бъдат привлечени за участие, трябва да бъдат търсени сред съюзниците на гражданските организации, но и сред онези, които на пръв поглед биха могли да не изглеждат заинтересовани от Истанбулската конвенция, но са отворени да я подкрепят потенциално. Акцентът трябва да бъде поставен върху представянето на Истанбулската конвенция на ясни достъпен език, на нейните цели, на нейните четири основни стълба и ползите от нея, след като бъде ратифицирана и адекватно приложена. Споделянето на опита на други страни може също така да улесни по-доброто разбиране на Истанбулската конвенция. Тези фокус групи могат да се използват и като начин за планиране на стратегия за по-нататъшно разпространяване на информация за Истанбулската конвенция към различни лица, вземащи решения. Членовете на фокус групите следва да действат като "представителна извадка" на тези групи, когато се включват в организирането на работни срещи, дискусии и кръгли маси.

- ▶ **(Онлайн) срещи/дискусии/кръгли маси**, които да включат хора, вземащи ключови решения, които са били идентифицирани при провеждането на фокус групите. Тези срещи/кръгли маси могат да се обединят с вече планирани други събития/срещи на национално или местно ниво. Те също така целят да активират подкрепата на съюзници сред значими политически или местни лидери, да привлекат вниманието на други такива, които може да имат интерес да научат повече за това какво реално защитава Истанбулската конвенция и как би могла да насърчи промени.
- ▶ **Промотиране на „осведомителния пакет“**, включително тренинги и други ресурси, като брошурата с въпроси и отговори за Истанбулската конвенция, материали на мрежата WAVE, статистически данни, курсовете HELP, посветени на проблемите насилие над жени и домашно насилие и създадени от Съвета на Европа. Подобни материали трябва също така да бъдат предложени на лицата, вземащи решения, както и към професионалисти, които влизат в контакт с жени, засегнати от насилието – като правни експерти, полицаи, социални работници и здравни работници, които имат възможността веднага да приложат това знание.

Таргетиране на широката общественост

Когато се таргетира широката общественост е важно да се има предвид следното:

- ▶ Да се обяснява по прост и достъпен начин какво е Истанбулската конвенция, какъв е нейният ефект върху живота на жертвите на насилие и как тя може да предотврати насилието и да осигури подкрепа за жените и техните деца като се предложи позитивен наратив; да се казва просто и ясно какво означават и предполагат отделните членове.
- ▶ Емоционални апели като ефективна тактика да се прокара дадено послание. За тази цел могат да се разказват конкретни истории на жени, които са преживели насилие и как са преодолели тези предизвикателства благодарение на мерките, предвидени в конвенцията.

Личните истории помагат хората да се свържат на емоционално равнище с преживяванията и опита на някой друг и им дават възможността да осъзнаят човешкото измерение отвъд сухи статистики. В страни, в които Истанбулската конвенция не е ратифицирана, посланията целят да покажат как мерките от конвенцията щяха да предложат по-добра подкрепа на жените жертви на насилие. Например в Латвия беше приложена стратегия, при която бяха публикувани личните истории⁹ на жени, пострадали от насилие, които са потърсили помощ, последвани от разяснение как ако Истанбулската конвенция беше имплементирана, това щеше да е дало възможност да им се помогне по-ефективно.

- ▶ Статистически данни относно насилието над жени и домашното насилие с цел повишаване на осведомеността и привличане на обществен интерес. Комбинацията от статистика и лични истории обикновено е по-ефективна за разкриването на реалните последици от насилието над жени сред широката общественост. Цифрите сами по себе си често се възприемат само на рационални ниво и те, както и сухите факти, по-лесно се забравят.

---

9. <https://www.facebook.com/CentrsMARTA/posts/2112202565463706>

Инструменти, които да подкрепят прилагането на кампании

Тук се предлага набор от инструменти, които да са от полза за НПО, които развиват и провеждат осведомителни и застъпнически кампании с цел да достигнат до фигурите, вземащи решения и до широката общественост. Всяка организация следва да вземе решение кои инструменти са най-подходящи и релевантни за ползване в съответната страна.

Тези инструменти са създаде, за да адресират основните проблеми и предизвикателства и предлагат позитивни послания и лесно разбираема информация за различни членове от конвенцията. Заедно с ключовите послания, тези инструменти съставляват сърцевината на методологията и следва да се ползват от гражданските организации по предпочитания от тях начин.

Наред с това организациите могат да се консултират с комуникационен експерт, когато преценят кои инструменти да приложат, така че изборите на подходи и дейности да са колкото се може по-уместни спрямо националния контекст.

Предложени инструменти

► **Набор от ключови послания, разпространяващи позитивни наративи относно Истанбулската конвенция**, за да се адресират четирите основни погрешни разбирания за конвенцията (виж първата част на този текст). Тези послания целят да оборят погрешните схващания по начин, който не преповтаря тези фалшиви наративи, а се фокусира върху ползите от Истанбулската конвенция и откроява, че нейната основна цел е елиминирането на ННД и ДН. Тези ключови послания представляват позитивен наратив относно конвенцията като обясняват на прост език какво реално означават различни членове на конвенцията и ги разбиват на по-кратки и ясни информационни единици:

- Член 1-4: целта на Истанбулската конвенция е никоя жертва да не бъде дискриминирана;

- **Член 7:** цялостни политики, които да адресират всички форми на насилие над жени;
- **Членове 12-15:** Превенция на насилието над жени, която цели промяна на начина, по който хората виждат и възприемат жените и мъжете в обществото и как се насърчава ненасилническата комуникация;
- **Членове 18-26:** жертвите трябва да бъдат подкрепяни чрез общи и специализирани услуги;
- **Членове 33-40:** криминализиране на всички форми на насилие над жени;
- **Членове 59 и 60:** търсене на убежища във връзка с насилие над жени.

► **Чеклист за НПО,** който да подпомогне организациите в техните комуникационни и застъпнически кампании, които целят да промотират ценностите, целите и основните положения, застъпени в Истанбулската конвенция, да създадат позитивни наративи и да оборят митове и погрешна информация за нея. Докато чеклистът има за цел да служи като ориентир, като своеобразна „пътна карта“, той не следва да бъде приеман като предписание и зависи от конкретната организация да реши кои предложени дейности и инструменти може да приложи според потребностите в съответната държава и според достъпните ресурси.

► **Списък с факти „Защо имаме нужда от Истанбулската конвенция?** Разпространени митове и погрешни схващания“. За да се подчертае допълнително истинската цел на конвенцията, фактите трябва да се адаптират спрямо националния контекст и в тази връзка гражданските организации се насърчават да мислят за други митове и фалшива информация, с която се сблъскват, и как да се адресират. Тези факти могат да имат тежест за хора, които не са си съставили позиция относно конвенцията или са чували само погрешни неща за нея, но също така и да се ползват, за да мобилизират хората, които вземат решения, както и широката общественост като подчертават целите и значимостта на конвенцията.

► **Брошура „Защо имаме нужда от Истанбулската конвенция? Какви промени може да донесе тя и какви мерки са възприети в съответствие с нея“.** Тя подчертава значимостта на Истанбулската конвенция като описва позитивните промени, които конвенцията може да донесе, както и мерките, които са били вече приети в страните, които са я ратифицирали. Този инструмент може да се ползва съвместно с ключовите послания, когато се действа за повишаване на осведомеността за целите на конвенцията. Тя също така включва експертни насоки към НПО как да формулират начините, по които системата за подкрепа на жени, жертви на насилие в техните страни, може да се подобри.

► **Постер „Истанбулската конвенция изисква да се поставят потребностите и правата на жертвите в основата на услугите. Какво означава това за жертвите?“** Постерът представя петте основни аспекти на насочения към жертвите и полово сензитивен подход при предлагането на подкрепа на жертвите на насилие: важноста на това службите, които им предлагат помощ, да разбира същността на тяхната травма; важноста на осигуряването на квалифицирана професионална помощ; третирането на жертвите с уважение и емпатия; бърз отговор от институциите в случаи на непосредствена опасност и други основни услуги, които следва да са достъпни за жертвите и да са фокусирани върху овластяването в процеса на подкрепа, за да се избегне ретравматизацията. Постерът таргетира хора, вземащи решения, за да открои потребността от подобни мерки и отговор, за да се предложи адекватна защита и подкрепа за жените, преживяващи насилие, и той може да бъде адаптиран според националния контекст.

► **Инфографика „Пътят на жена, преживяла домашно насилие, за да достигне до услуги за подкрепа СЪС и БЕЗ приложение на Истанбулската конвенция“,** който разчита само на националното законодателство и ползва истории, за да инициира действия. Постерът таргетира лицата, вземащи решения, както и широката общественост с цел повишаване на осведомеността и оказване на адекватна подкрепа за жертвите и също може да се адаптира според местния контекст.

► **Осведомителен пакет с допълнителни ресурси, които улесняват разгръщането на кампанията. Той включва:**

- **Брошура за повишаване на осведомеността относно насилието над жени**¹⁰ – тя дава информация как да се повишава осведомеността по този проблем в страните от ЕС, които са приели Истанбулската конвенция (член 13 от нея).

- **Въпроси и отговори относно конвенцията**¹¹ – документ на Съвета на Европа, който може да се разпространява сред хората, вземащи решения.

- **Инфографика**¹² и **брошура**¹³, които представят четирите опорни колони на конвенцията, които са разработени от Съвета на Европа и също могат да се преведат и адаптират.

- **Доклад на медийната кампания на Платформата за укрепване на гражданското общество, проведена в Западните Балкани и Турция от WAVE**¹⁴. Той подчертава значимостта на формулирането, координацията и превода на положителни послания относно Истанбулската конвенция.

---

10. <http://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=090000168046e1f1>

11. <https://rm.coe.int/istanbul-convention-questions-and-answers/16808f0b80>

12. <https://rm.coe.int/coe-istanbulconvention-infographic-en-r04-v01/1680a06d0d>

13. <https://rm.coe.int/coe-istanbulconvention-brochure-en-r03-v01/1680a06d4f>

14. The Civil Society Strengthening Platform is a platform created as part of the EU/UN Women project: “Ending violence against women in the Western Balkans: Implementing norms, changing minds” comprising nine organisations from the Western Balkans and Türkiye and aiming to strengthen women’s organisations’ platforms and networks’ capacities in advocating for the implementation of the Istanbul Convention.

– **Образци на две отворени писма, написани от WAVE като модели за НПО**, желаещи да напишат свои собствени отворени писма, призоваващи за спешни действия от правителства, или да започнат петиция, насърчаваща парламентите да ратифицират/приложат Истанбулската конвенция. Първото писмо е написано в отговор на писмо с искане за преразглеждане на конвенцията, което да замени думата "социален пол" с "равенство между жените и мъжете" и подписана от 333 неправителствени организации. Второто беше написано след избухването на COVID-19 пандемията като призив към правителствата и международните органи да спазват ангажиментите си към международното законодателство за защита на жените и момичетата от насилие и, следователно, да окажат подкрепа за Истанбулската конвенция.

- **Примери за кампании в социалните медии (16 дни на активизъм срещу насилието, основано на пола), събрани от WAVE**

- Статистика за насилие над жени и домашно насилие:
  - ❑ [UN Women – Facts and figures: Ending violence against women \(2020\)](#)
  - ❑ [UNFPA – Cost of ending Gender-based violence \(2020\)](#)
  - ❑ [WHO – Levels of domestic violence as COVID-19 pandemic escalates \(2020\)](#)
  - ❑ [UN Women – COVID-19 and ending violence against women and girls \(2020\)](#)
  - ❑ [WAVE Network – WAVE Country report 2021 – Women’s specialist support services in Europe and the impact of COVID-19 on their provision \(2021\)](#)
  - ❑ [World Bank – Gender-based violence \(violence against women and girls\) \(2019\)](#)
  - ❑ [UK Government – Cost of domestic abuse \(2018\)](#)
  - ❑ [WHO -Keys facts on VAW \(2017\)](#)
  - ❑ [FRA – Violence against women: an EU wide survey. Main results report \(2014\)](#)

- **Курсът HELP¹⁵**, посветен на насилието над жени и домашното насилие и предназначен за правни експерти, който беше създаден от Съвета на Европа и който може да бъде промотиран от НПО сред техните колеги и партньори. Този курс покрива по интерактивен начин ключови концепти, интернационална и европейска правна рамка и европейската съдебна практика, която урежда превенцията и защитата на жените и момичетата от насилие, с фокус върху Истанбулската конвенция.
- **Курс HELP¹⁶**, посветен на насилието над жени и домашното насилие, създаден от Съвета на Европа, който също може да бъде промотиран сред колеги и партньори. Курсът предлага детайлно, практически ориентирано и цялостно обучение с цел подобряване на качеството на реакциите на полицейските служители на случаи на насилие над жени и подкрепа на достъпа на жертвите до правосъдие.

---

15. [HELP online course on violence against women and domestic violence](#)

16. [Council of Europe HELP online course on Violence Against Women for Law Enforcement Professionals](#)

Канали на комуникация

Каналите на комуникация, които да бъдат ползвани за комуникационни и застъпнически кампании, варират според това дали фокусът са ключови фигури, вземащи решения, или широка широката общественост, тъй като най-подходящият канал зависи от целевата аудитория.

Лица, вземащи решения

- ▶ **Политически форуми/групи**, чрез които да се повиши осведомеността относно Истанбулската конвенция сред ключовите фигури, които вземат решения и които са неутрални или не са определили своята позиция по отношение на конвенцията. Те могат да служат и като пространство за окуражаване на политическите фигури, които подкрепят ратификацията на Истанбулската конвенция, да се ангажират с дебати с опоненти и да обсъждат открито целите и мерките, заложи в конвенцията. С кои политически групи да се търси контакт е по преценка на всяка организация.
- ▶ **Социалните медии** са се превърнали в един от основните канали на комуникация за гражданските организации, но също така и за тези, които вземат решения, като начин да се достигне до широката общественост. Този канал има няколко преимущества: той е безплатен, лесно достъпен и достига до ключови фигури по-бързо от традиционните медии. Фейсбук е много ефективен форум за инициране на онлайн кампании, които да разясняват ключови членове от Истанбулската конвенция. Инстаграм и Туитър също могат да се адаптират за ползване за онлайн кампании, например чрез насърчаване на политици и общественици да споделят различни постове, свързани с Истанбулската конвенция. Ютуб може да се ползва за видеа на потенциални съюзници и/или фигури, вземащи решения, които коментират аргументите за ратификацията/по-доброто приложение на конвенцията, което от своя страна може да се споделя във Фейсбук и в други платформи. Социалните медии са също от полза за стартиране на петиции.

- ▶ **Традиционни медии, включително печатни медии** като вестници, както и телевизионни канали (например, новини) и независими медийни канали. Писане на едиториали или осъществяване на връзка с журналисти, които биха имали желание да пишат за значимостта на Истанбулската конвенция, са например достъпни начини за комуникация, макар че по тези канали вероятно би се достигнала много по-ограничена аудитория, особено от хората, които са опоненти на конвенцията

Достигане до широката общественост

- ▶ **Публични реклами** – това е един от най-важните канали на комуникация, тъй като позволява бързо и ефективно разпространение на ключови послания към широки сегменти от обществеността. Това включва постери на спирки, големи билбордове, брошури и флайти на обществени места, както и инсталации на открито. Принтирането на брошури с информация за Истанбулската конвенция и нейните цели и разпространяване им на публични места е ефективен и относително евтин начин да се повиши осведомеността.
- ▶ **Социалните медии**, както беше споменато по-горе, са не само важен канал за комуникация за гражданските организации с цел достигане до ключови политически фигури, както и до широката общественост. WAVE ползваха Фейсбук, за да стартират активистка кампания за разясняване на ключови членове на Истанбулската конвенция и как те защитават жените от насилие¹⁷. Инстаграм и Туитър също се адаптират успешно за целите на онлайн кампании, насочени към обществото, чрез насърчаване на отделни потребители да споделят информация и истории, свързани с насилието над жени и ползвайки едни и същи хаштагове, които съдържат основни послания/идеи. Наред с това Ютуб може да се ползва също като комуникационен канал за въвличане на широката общественост чрез видеа като интервюта на улицата с хора относно тяхното разбиране за Истанбулската конвенция и други свързани теми.

---

17. Such examples can be found here: <https://www.facebook.com/womenagainstviolenceeurope/photos/pcb.3645699842165364/3645698775498804>

- ▶ **Подкастите** също могат да бъдат ефективен инструмент за повишаване на осведомеността за Истанбулската конвенция по позадълбочен начин, като предлагат повече гъвкавост от традиционните медии. Този канал на комуникация доби особена популярност по време на епидемията от КОВИД-19, тъй като те могат да се създават дистанционно и да се качват онлайн или в мобилни приложения, които са след това достъпни за много хора. WAVE може да подкрепя гражданските организации в процеса на създаване на подкасти след като създаде и свой собствен подкаст , в който се обсъждат теми като насилието над жени и значими проекти на мрежата¹⁸. Гражданските организации се насърчават на първо място да се насочат към вече установени и слушани подкасти, които са популярни в тяхната страна/общност и които могат да послужат като канали за комуникация в посока промотиране на целите на Истанбулската конвенция, а след това да разгледат опцията да създадат свой собствен подкаст в случай, че разполагат с нужните ресурси за това.
- ▶ **Традиционните медии** също остават ефективен канал на комуникация за таргетиране на хора, които не ползват интернет и смартфони, за да се информират. Докато някои вестници и телевизионни канали са частни или държавни, което прави достъпът до тях по-сложен, то има и независими медии, чрез които да се достигне до широката общественост и особено до журналисти, които вече са показали подкрепа за конвенцията.

---

18. No More Violence Against Women (podcast of the WAVE Network):
<https://open.spotify.com/show/6p4PBAYF09M06TIP8oWVWk9>

Приложения

---

1. Чеклист за граждански организации
2. Списък с факти „Защо имаме нужда от Истанбулската конвенция? Разпространени митове и погрешни схващания“.
3. Брошура „Защо имаме нужда от Истанбулската конвенция? Какви промени може да донесе тя и какви мерки са възприети в съгласие с нея?“
4. Постер „Истанбулската конвенция изисква да се поставят потребностите и правата на жертвите в основата на услугите. Какво означава това за жертвите?“
5. Инфографика „Пътят на жена, преживяла домашно насилие, за да достигне до услуги за подкрепа СъС и БЕЗ приложение на Истанбулската конвенция“
6. Осведомителен пакет

www.coe.int/VAW-gender-cooperation

www.coe.int

Съветът на Европа е водещата на континента организация, ангажирана със защита на човешките права. Тя включва 46 членове, включително всички страни членки на ЕС. Всички членове на Съвета на Европа са подписали Европейската конвенция за човешките права, договор, насочен към защитата на човешките права, демокрацията и върховенството на закона. Съветът на Европа проследява прилагането на тази конвенция в страните членки.

animus
association
foundation

Този документ е преведен от фондация
"Асоциация Анимус" с финансовата подкрепа на
Съвета на Европа

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE